

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας AKTI. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν ο Ξένια Ι. Λοϊζίδη Πολιτικός Μηχανικός/ Ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός Περιβάλλοντος, η Νάνια Ανδρέου, πολιτικός επιστήμονας, μέλος της συντονιστικής ομάδας του έργου ΤΗΓΑΝΟΚΙΝΗΣΗ και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της AKTI, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της AKTI και της EuroLife. www.akti.org.cy, Για τις απόψεις/ σχόλια/ εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

Η καταστροφή της παραδοσιακής ναυπηγικής και αλιευτικής δραστηριότητας

Τα πλοία πεθαίνουν στα ... λατομεία

Πηγαίνοντας σε ένα λατομείο, τι αναμένετε να δείτε; Σίγουρα όχι βάρκες ε; Αν πάτε όμως στο λατομείο ΣΚΥΡΑ ΒΑΣΣΑΣ στο Μοναρχούλι θα δείτε βάρκες, δεκάδες όμορφα, ξύλινα σκαριά, τις παλιές μας ψαρόβαρκες, που αναμένουν την καταστροφή τους. Το θέμα είναι ανατριχιαστικό. Η ναυπηγική μας κληρονομιά κονιορτοποιείται, στο όνομα μιας ευρωπαϊκής οδηγίας.

Στην πραγματικότητα, λόγω της ανευθυνότητας και της αδιαφορίας των αρμοδίων μας εδώ στη νήσο. Τι γίνεται; Το τμήμα Αλιείας, κατόπιν σχετικής ευρωπαϊκής οδηγίας, αποφάσισε την "απόσυρση" των παλιών μας ξύλινων αλιευτικών λέμβων, με αντάλλαγμα χρηματική αποζημίωση που δίνεται στους ιδιοκτήτες τους. Το τεκμήριο της απόσυρσης, σύμφωνα με το σχέδιο του τμήματος Αλιείας, είναι ο τεμαχισμός τους σε τουλάχιστον 6 τημήματα. Πάνω από 100 τέτοια σκάφη έχουν μεταφερθεί στα λατομεία και κυριολεκτικά κονιορτοποιούνται από εκσκαφικά μηχανήματα! Μίλησα με την επίκουρο καθηγήτρια του Εργαστηρίου Ενάλιων Αρχαιοτήτων του Πανεπιστημίου Κύπρου, Στέλλα Δεμέστιχα, η οποία μου είπε συγκλονιστικά πράγματα: "Κάποιες από αυτές τις βάρκες είναι οι τελευταίες μαρτυρίες της παραδοσιακής ναυπηγικής και αλιευτικής δραστηριότητας στην Κύπρο. Για τον λόγο αυτό, ζήτησα την εξαίρεση I-2, προκειμένου να διασωθούν. Η απάντηση ήταν αρνητική. ΑΠΟΚΛΕΙΕΤΑΙ να μην κοπούν οι βάρκες, μας είπε ο λειτουργός του τμήματος Αλιείας που ήταν στο λατομείο, και αν θέλουμε να μας ξεχωρίσει 2-3 να τις κόψουμε εμείς, μπορεί

Της Ξένιας Ι. Λοϊζίδου

να μας κάνει τη χάρη! Κατόπιν αυτού οπεύσαμε να τεμαχίσουμε εμείς το σκάφος ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (LLI3207), ώστε τουλάχιστον να είναι ευδιάκριτα τα βασικά κατασκευαστικά του μέρη. Μεταφέραμε τα κομμάτια στον υπαίθριο χώρο των αποθηκών του παλαιού στρατοπέδου στην Καλλιπόλεως, όπου ελπίζουμε να δημιουργήσουμε έναν μικρό χώρο μελέτης, με τη βοήθεια των τεχνικών υπηρεσιών και την προσωπική εργασία της ομάδας του ΕΡΕΝΑΕ". Θα μου πει κανείς;: και τι θα μπορούσε

να κάνει το τμήμα Αλιείας, αφού αυτά προνοούν οι ευρωπαϊκές οδηγίες; Στην Ελλάδα, η αντίστοιχη πολιτική απόσυρσης υλοποιήθηκε πριν από 30 χρόνια. Μίλησα, λοιπόν, με το υπουργείο Πολιτισμού στην Ελλάδα, όπου ο αρχαιολόγος κ. Ηλίας Σπονδύλης της Εφορείας Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών ήταν καταπέλτης: Οι Κύπριοι άμως, είχαν όλο τον χρόνο να οργανώσουν την προστασία της παραδοσιακής τους ναυπηγικής κοιτάζοντας τι έπαθε η Ελλάδα". Δεν το έκαναν κ. Σπονδύλη, δεν το έκαναν. Χωρίς πολλά πολλά, με ευκολία και αβασάνιστα, η πολιτεία τους ακινητίζει τη ραχοκοκαλιά κυριολεκτικά

και μεταφορικά του παραδοσιακού σκάφους, της παραδοσιακής ναυπηγικής. Και έχει προηγηθεί παρόμοιο μεγαλοφυές σχέδιο με τράτες. Με μεγάλο αγώνα, άνθρωποι της Λεμεσού που είναι η ζωή τους η θάλασσα, κατέφεραν τότε να σώσουν από την κοπή τη ψαρότραπα "ΛΑΜΠΟΥΖΑ", ένα σκαρί του 1955, και να παραχωρηθεί στον δήμο για να γίνει μουσείο. Μόνο αυτή η τράτα σώθηκε... Την ίδια στιγμή που κονιορτοποιεί το κράτος τα πρωτότυπα, στο Μουσείο Θάλασσα εκτίθεται ομοίωμα ξύλινης κυπριακής ψαρόβαρκας! Και όλα αυτά ενώ πραγματοποιούμε συνέδρια και προσπαθούμε να στήσουμε στα πόδια τη ναυτιλία μας, τα Γαλάζια Επαγγέλματα...

Επειδή η ανοχή κι η αντοχή όλων μας έχει εξαντληθεί, να μας εξηγήσει το τμήμα Αλιείας γιατί ολιγώρησε τόσα χρόνια, γιατί δεν βρήκε τους τρόπους να σωθεί η ναυπηγική μας κληρονομιά και γιατί, έστω και την υστάτη, δεν κάνει κάτι για να σωθεί ό,τι μπορεί να σωθεί. Η καταστροφή δεν είναι η μόνη επιλογή για την απόσυρση. Φτάνει πια το παραμύθι "οι ξένοι φταίνε για όλα". Οι άνθρωποι που βρίσκονται σε θεσμούκος ρόλους έχουν ευθύνες, οφείλουν να λογοδοτήσουν, γι' αυτά που έκαναν και γι' αυτά που ΔΕΝ έκαναν. Κύριε υπουργέ της Γεωργίας, των Φυσικών Πόρων και του Περιβάλλοντος, πάρτε μέτρα, έστω και τώρα, για την καταστροφή που συντελείται. Πιστεύω ότι όπως το Πανεπιστήμιο Κύπρου, έστω και παραλιακοί δήμοι, μουσεία και άλλοι φορείς θα μπορούσαν να προστατεύσουν όμορφες, ξύλινες ψαρόβαρκες μας, να σώσουν την ναυπηγική ιστορία αυτού του τόπου, τον πολιτισμό του, την αξιοπρέπειά του, που κονιορτοποιείται κάθε μέρα σαν τις παλιές μας ψαρόβαρκες.

180 σχολεία εντάχθηκαν στο πρόγραμμα για την ΤΗΓΑΝΟΚΙΝΗΣΗ!

180 σχολεία σε όλη την Κύπρο έχουν ήδη ενταχθεί στο πρόγραμμα της ΤΗΓΑΝΟΚΙΝΗΣΗΣ και έχουν ήδη τα ειδικά βαρέλια συλλογής μεταχειρισμένων μαγειρικών ελαίων, που τοποθετήθηκαν από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας AKTI. Αυτή τη βδομάδα, τα βαρέλια τους γέμισαν το Δημοτικό Σχολείο Αγλαντζίας (το δεύτερο του βαρέλι!), το Δημοτικό Χλώρακας- Λέμπας, το Δημοτικό Αγίου Νικολάου Χλώρακας και

το Α' Λιοπετρίου. Μπράβο στα παιδιά, μπράβο στους εκπαιδευτικούς, μπράβο στον κόσμο που συμμετέχει και δίνει την αισιόδοξη προοπτική! Το εκπαιδευτικό καραβάνι της Τηγανοκίνησης θα αρχίσει σύντομα να επισκέπτεται τα σχολεία. Ενημερώθηκε για τις δράσεις κοινωνικής ευθύνης: "Στηρίζω την Τηγανοκίνηση" και "Στηρίζω το σχολείο της γειτονιάς μου".

ΝΔ

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

στα ... Γαλάζια Επαγγέλματα

Αυτό το Σαββατοκύριακο, σήμερα και αύριο, διοργανώνται στη Λεμεσό μεγάλη διημερίδα με θέμα τα Γαλάζια Επαγγέλματα: "Γαλάζια Σταδιοδρομία 2013", στο Τεχνικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, κτήριο "Ανδρέας Θεμιστοκλέους" (πρώην Κτηματοδόγο). Πρόκειται για μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία του Κυπριακού Κέντρου Προαθλητισμού Θαλάσσιων Μεταφορών Μικρών Αποστάσεων (CSPC) σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Υποθέσεων Ανατολικής Μεσογείου (www.marinem.org), το Γραφείο Σταδιοδρομίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και την Αρχή Λιμένων Κύπρου. Να ενημερωθούν τα νέα παιδιά για τον "γαλάζιο" εργασιακό χώρο με τις μεγάλες ευκαιρίες και τις μεγάλες προκλήσεις. Γιατί στην Κύπρο έχουμε στραμμένη την πλάτη μας στη θάλασσα και περιή άλλων τυρβάζουμε. Πολύ ενδιαφέρουσα προσπάθεια. Ψάξτε το στο facebook για πληροφορίες.

ΞΛ

